

"יוצאים למסע" - פעילות סיכום של חטיבת בר/בת מצווה

מבוא:

בפעילות זו נביא לידי ביטוי ויישום ערכים ונושאים שונים שנלמדו בשיעורי רוח יהודית עד כה, ולהם קשר לחיי התלמידים – היוצאים עתה ל"מסע החיים", כבני/בנות מצווה.

נאחל "דרך צלחה" לקראת מסע החיים המתחיל, באופן סימבולי, בציון בר/בת המצווה של התלמידים.

מבנה הפעילות:

א. "תיק מסע"

ב. יצירה- קישוט חלקי הפאזל

ג. דיון

ד. הרכבת הפאזל – דרך צלחה!

ה. (אופציונאלי) כתיבת "ברכות הדרך" אחד לשני.

ציוד:

- חלקי פאזל ריקים עשויים בקרטון ביצוע. על חלקי הפאזל כתובים נושאים/ערכים שונים שנלמדו בשיעורי רוח יהודית- מצ"ב בסוף המערך. חלקי הפאזל יוצרים יחד צורה של שער ושל מפתח שפותח את השער. לפני השיעור יש להצמיד לצד האחורי של חלקי הפאזל נייר דבק כדי להדביק את חלקי הפאזל לקיר.
- בריסטול גדול ועליו חלקי הפאזל מצוירים בקווי מתאר. על הבריסטול ברקע, בחלש, בתוך השער או סביבו, מצוירת דרך שמובילה הרחק. וכתובות המילים: "דרך צלחה".
- "תיק מסע" עשוי אל-בד מעוצב עם לוגו של רוח יהודית
- חומרי יצירה לקישוט חלקי הפאזל (מדבקות, דבק, צבעים)
- מחוג מסתובב/בקבוק
- אופציונאלי: ברכת הדרך בנוסח המוצע במערך עם מגנט/"ברכת הדרך" על דף מעוצב שהתלמידים כתבו.

מהלך הפעילות:

חלק א': "תיק מסע".

בשיעורי רוח יהודית ובמסגרת יחידת "בני מצווה" עסקנו בנושאים וערכים שונים, שיש להם ביטוי רלוונטי ומעשי בחיינו. כעת, כשהתלמידים כבר בני/בנות מצווה, הם נחשבים "בני דעת", אחראים למעשיהם ויכולים לבחור את דרכיהם בחיים. על הקיר תלויים חלקי פאזל ועליהם כתובים נושאים/ערכים שונים שנלמדו בשיעורי רוח יהודית וביחידת בר מצווה. פירוט חלקי הפאזל: בסוף המערך. מחלקים לתלמידים את "תיקי המסע". כל תלמיד אוסף לתוך "תיק המסע" שלו שלושה חלקי פאזל שעליהם כתובים דברים שאהבו במיוחד בשיעורי רוח יהודית ושיכולים לעזור להם בחיים. (מדריך, שים לב: ההנחיה צריכה להיות לבחור לא רק נושאים/ערכים שאהבו במיוחד בשיעורים, אלא, בעיקר, דברים שיכולים לעזור להם בחיים)

חלק ב': יצירה- קישוט חלקי הפאזל.

אחרי שכולם בחרו את חלקי הפאזל שלהם, מתיישבים סביב שולחנות לעבודת יצירה קצרה. כל תלמיד כותב על חלק הפאזל הלבן שלו איך זה יכול לעזור לו בחיים, ומקשט אותו כראות עיניו.

חלק ג': דיון.

מתכנסים במעגל- מסובבים מחוג/בקבוק. התלמיד שהמחוג עוצר עליו מספר לשאר הכיתה על הבחירה שלו. אמנם הוא בחר לעצמו שלושה חלקים/ערכים, אבל לכיתה הוא מספר רק על אחד, שהוא מבחינתו החשוב ביותר. מספר למה בחר את הערך הספציפי הזה, למה הוא קרוב לליבו ואיך הוא יכול לעזור לו בחיים.

* כולם יבחרו את הבחירה שלהם בשלב הבחירה, אך אין להכריח תלמידים שלא רוצים לשתף. מי שלא מעוניין לשתף, מסובב את הבקבוק/מחוג פעם נוספת.

חלק ד': הרכבת הפאזל- דרך צלחה!

מי שכבר סיפר, לוקח את הפאזל המקושט שלו ומניח אותו על גבי הבריסטול לפי קווי המתאר של החלק שלו. גם מי שבחר לא לשתף בפני כולם, מניח על קווי המתאר את חלקו בפאזל.

א. אחרי שמרבית התלמידים משתפים ומניחים את חלקי הפאזל של הם על קוי המתאר, מתקבל ציור של שער ושל מפתח.

*ייתכן שלא כל החלקים יהיו מלאים, המדריך או התלמידים משלימים בסוף באמצעות החלקים החסרים את הצורה כולה.

ב. המדריך שואל- למה בסוף יש בתמונה שער ומפתח? מה הקשר אלינו? כמובן שהקשר הוא- שערי/דלתות החיים פתוחים בפנינו, בידינו הבחירה והמפתחות – לפתוח כל שער שנרצה וללכת בכל דרך שבה נבחר. הכלים שהצטיידנו בהם, מה שלמדנו בשיעורי רוח יהודית, יעזרו לנו בהליכה בדרך ובשערים השונים אותם נעבור.

ג. סיום אופציונאלי א':

בסוף השיעור המדריך מחלק תלמידים "תפילת הדרך", מודפסת ומעוצבת, שאפשר לתלות על המקרה.

סיום אופציונאלי ב':

מקדישים שלב בשיעור שבו התלמידים כותבים אחד לשני "ברכות הדרך" על דפים מעוצבים מראש, עם מגנט מאחוריהם ושמים בתוך קופסא. בסוף השיעור כל תלמיד לוקח לעצמו "ברכת הדרך" שמישהו אחר כתב.

ברכת הדרך

לא להאמין, כמה עייפנו ויגענו
היה קשה, אך לגיל המצוות השנה הגענו.
טמונים כאן גם רצינות ואחריות,
וגם הבנה, מודעות ובגרות.
עד עכשיו נחשבנו לילדים
ומעתה- כמעט, על רגלינו אנחנו עומדים.
היהדות אומרת שאנחנו "בני דעת",
יכולים לבחור את דרכנו, בחירה מודעת.
מתחילים את המסע שלנו בחיים
ואיתנו צועדים ההורים, והאחים
המורים והחברים שאותנו מלווים
תומכים ועוזרים, ומאוד אוהבים.
הדרך לפנינו, וכל השערים פתוחים,
ובידינו הבחירה של הכיוון אליו הולכים.

נאחל לעצמנו הליכה בטוחה,
שתהיה לכולנו- דרך צלחה!

פירוט חלקי הפאזל (כל חלק מודפס פעמיים):

1. **השם ושם המשפחה שלי**- שמי הוא חלק מהזהות שלי והקשר שלי לעבר.
2. **כיבוד הורים**- הכרת הטוב כלפי הורינו.
3. **"ואהבת לרעך כמוך"**- הוא כלל גדול בתורה.
4. **"מה ששנוא עליך אל תעשה לחברך"**- הוא הפירוט של הכלל הגדול.
5. **"שבת אחים גם יחד"**- ביחסינו לאחים שלנו בא לידי ביטוי ערך "ואהבת לרעך כמוך".
6. **כיבוד הורים**- עלינו לכבד את הורינו גם כשהדבר קשה לנו.
7. **צדקה**- מתן צדקה הוא מהעקרונות החשובים ביהדות והינו אחת מהדרכים ליישום הכלל "ואהבת לרעך כמוך".
8. **אשת חיל**- ביהדות ניתן לנשים מקום חשוב ומרכזי, כפי שבא לידי ביטוי במזמור "אשת חיל".
9. **פרשת השבוע**- בפרשת השבוע הנקראת בבתי הכנסת בכל שבת אפשר למצוא חכמה עתיקה, וגם רעיונות רלוונטיים המתקשרים לחיינו כיום.
10. **בית הכנסת**- בית הכנסת שייך לכולנו וכולנו מוזמנים לבקר בבית הכנסת בשבתות ובמהלך השבוע.
11. **תפילין**- במצוות התפילין הא לידי ביטוי הקשר בין הראש- השכל, לבין הלב- הרגש. האיזון בין השכל לרגש, בלא השתלטות של אחד מהם על השני, הוא עיקרון חשוב אצל האדם היהודי.
12. **בר מצווה**- בבר/בת מצווה אנחנו מקבלים אחריות ומודעות על המעשים שלנו.

